

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง ข้อควรปฏิบัติสำหรับผู้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

สาระที่ 3 เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

มาตรฐาน ง 3.1 เข้าใจ เห็นคุณค่า และใช้กระบวนการเทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูล

การเรียนรู้ การสื่อสาร การแก้ปัญหา การทำงาน และอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ

ประสิทธิผล และมีคุณธรรม

ตัวชี้วัด ม.13 บอกข้อควรปฏิบัติสำหรับผู้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

สาระการเรียนรู้แกนกลาง ข้อปฏิบัติสำหรับผู้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น สื่อสารและปฏิบัติต่อผู้อื่น

อย่างสุภาพ ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของระบบที่ใช้งาน ไม่ทำผิดกฎหมาย

และศีลธรรม แบ่งปันความสุขให้กับผู้อื่น

ข้อควรปฏิบัติสำหรับผู้ใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศ

สาระสำคัญ

เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology : IT) หรือเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication Technologies : ICTs) คือ เทคโนโลยีสองด้านหลัก ประกอบด้วย เทคโนโลยีระบบคอมพิวเตอร์ และ เทคโนโลยีสื่อสารโทรคมนาคมที่ผนวกเข้าด้วยกัน เพื่อใช้ในกระบวนการจัดหา จัดเก็บ สร้าง และเผยแพร่สารสนเทศในรูปแบบต่างๆ ได้แก่ ข้อความ ภาพ ภาพเคลื่อนไหว เสียง และตัวเลข เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ความถูกต้อง ความแม่นยำ และความรวดเร็วให้ทันต่อการนำไปใช้ประโยชน์

ความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศ

เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้แก่ คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ แฟกซ์ อินเทอร์เน็ต ที่ช่วยให้สารสนเทศเผยแพร่หรือกระจายออกไปในที่ต่าง ได้สะดวก มีผลให้การใช้งานด้านต่าง ๆ มีราคาถูกลง

เครือข่ายสื่อสาร (Communication networks) ได้รับประโยชน์จากเครือข่ายภายนอก เนื่องจากจำนวนการใช้เครือข่าย จำนวนผู้เชื่อมต่อ และจำนวนผู้ที่มีศักยภาพในการเข้าเชื่อมต่อกับ เครือข่ายนั้นวันจะเพิ่มสูงขึ้น

๑

เทคโนโลยีสารสนเทศรูปแบบต่าง ๆ

1. เทคโนโลยีระบบสารสนเทศ เป็นระบบการจัดการสารสนเทศ ในการบันทึก การแก้ไข การทำ รายงาน งานบัญชี งานลงทะเบียน ระบบสารสนเทศจะช่วยให้องค์กรมีความสะดวกรวดเร็วในการทำงาน และยังช่วยเป็นข้อมูลในการตัดสินใจด้วย

2. เทคโนโลยีระบบเครือข่าย เป็นเทคโนโลยีที่นิยมใช้กันมากในปัจจุบัน มีประโยชน์ต่าง ๆ ดังนี้

2.1 สามารถติดต่อถึงกันได้ด้วยจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail)

2.2 จัดเก็บข้อมูลไว้รวมในที่เดียวกัน ผู้อยู่ห่างไกลก็สามารถดึงข้อมูลนั้นไปใช้ได้อย่างรวดเร็ว ไม่ต้องเสียเวลาในการเดินทาง

2.3 ประหยัดค่าใช้จ่ายงบประมาณด้านการใช้อุปกรณ์ร่วมกันได้

2.4 สามารถทำงานร่วมกันได้หรือทำงานโดยใช้เอกสารชุดเดียวกัน

3. เทคโนโลยีสำนักงานอัตโนมัติ เป็นการทำงานที่เชื่อมต่อคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์สำนักงานเข้าด้วยกัน ช่วยทำให้

3.1 พนักงานสามารถติดต่อสื่อสารกันได้ทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail)

3.2 สามารถบันทึกแฟ้มเอกสารเก็บไว้ และสามารถนำมาแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้นได้ง่าย

3.3 การออกแบบงานต่าง ๆ ทำได้ง่ายสะดวกรวดเร็วและใช้งานได้ง่าย

3.4 มีระบบฝากข้อความเสียง (Voice Mail)

3.5 การประชุมทางไกล (Vedio Teleconference)

4. เทคโนโลยีช่วยสอน (CAI) ได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก โรงเรียนและสถานศึกษาก็เริ่มมีการพัฒนาโปรแกรมบทเรียนสำเร็จรูปขึ้นมาใช้ มีผลดีกับนักเรียนที่จะได้สื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยและมีความน่าสนใจมากขึ้น

การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ

1. การนำมาประยุกต์ใช้งาน จะต้องคำนึงถึงผลที่จะได้รับและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นตามมาด้วย
2. การวางแผนที่ดี เพื่อเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้เหมาะสมกับงานและเพื่อประโยชน์สูงสุด
3. มาตรฐานการใช้งาน ควรจะมีเจ้าหน้าที่ควบคุมดูแล
4. การลงทุน ควรคำนึงถึงงบประมาณและผลประโยชน์ที่ได้รับด้วย หากประโยชน์ที่ได้ไม่คุ้มค่าแก่การลงทุนก็ควรที่จะปรับแผนการเสียใหม่
5. การจัดการข้อมูล ต้องระมัดระวังไม่ให้ข้อมูลซ้ำซ้อน ควรมีการแบ่งปันข้อมูลเพื่อให้งานร่วมกัน มีการติดต่อสร้างความสัมพันธ์กัน
6. การรักษาความปลอดภัยของระบบ การใช้เทคโนโลยีร่วมกัน ต้องมีการดูแลให้สิทธิแก่ผู้ใช้ภายในขอบเขตของแต่ละคน

ข้อควรปฏิบัติสำหรับผู้ใช้อินเทอร์เน็ต

ข้อควรปฏิบัติสำหรับผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ช่วยทำให้โลกแห่งการเรียนรู้ มีความเป็นระเบียบ และความรับผิดชอบ ควรปลูกฝังกฎเกณฑ์การใช้งานอย่างมีระบบ สร้างสรรค์และเกิดประโยชน์ เพื่อช่วยให้สังคมออนไลน์ขนาดใหญ่นี้สงบสุข

ข้อควรปฏิบัติในการใช้อินเทอร์เน็ต มีดังนี้

1. การใช้อักษรพิมพ์ตัวใหญ่หมดทุกตัวในการเขียนจดหมาย จะเป็นเสมือนการตะโกน ดังนั้นควรเลือกใช้ตัวอักษรให้เหมาะสม
2. ไม่ควรใช้อารมณ์ในการตอบโต้ และควรรักษามารยาทโดยใช้คำที่สุภาพ
3. ไม่มีความลับใด ๆ บนอินเทอร์เน็ต เมื่อเขียนข้อความไปแล้วไม่สามารถลบล้างได้
4. หากพบข้อความหรือรูปภาพใด ๆ บนอินเทอร์เน็ตที่มีลักษณะหยาบคายหรือไม่เหมาะสม ควรแจ้งให้ผู้ปกครองทราบทันที และไม่ควรเผยแพร่ต่อ
5. ไม่ควรบอกข้อมูลส่วนตัว ส่งรูป หรือนัดพบบุคคลที่รู้จักกันทางอินเทอร์เน็ตโดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้ปกครองก่อน
6. ควรเคารพข้อตกลงการใช้อินเทอร์เน็ตที่เหมาะสม เช่น ระยะเวลาการใช้งาน
7. ต้องไม่ใช้คอมพิวเตอร์ทำร้าย รบกวน โจรกรรมข้อมูลข่าวสาร กระจายข่าวของผู้อื่น
8. ต้องไม่สอดแนม เปิด แก้วใจ ดัดแปลง คัดลอกโปรแกรม ผลงานผู้อื่นที่มีลิขสิทธิ์
9. ต้องไม่ละเมิดการใช้ทรัพยากรคอมพิวเตอร์โดยที่ตนเองไม่มีสิทธิ์
10. ต้องใช้คอมพิวเตอร์โดยเคารพกฎระเบียบ กติกามารยาท

ข้อควรปฏิบัติสำหรับผู้ผู้ใช้ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์

ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตทุกคนมีเมลบ็อกซ์หรืออีเมลแอดเดรสที่ใช้
อ้างอิงในการรับส่งจดหมาย ความรับผิดชอบต่อการใช้งานอีเมลใน
ระบบ ดังนี้

1. ตรวจสอบจดหมายทุกวัน จำกัดจำนวนไฟล์และข้อมูล
ในตู้จดหมายภายในโควตาที่กำหนด

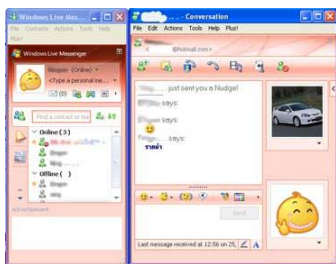
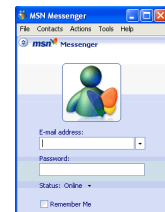
2. ทำการโอนย้ายจดหมายจากระบบไปยังฮาร์ดดิสก์เพื่อใช้อ้างอิงใน
ภายหลัง ระวังเสมอว่าจดหมายที่เก็บไว้ในตู้จดหมายนี้อาจถูกผู้อื่นแอบอ่านได้

ข้อควรปฏิบัติสำหรับผู้สนทนา

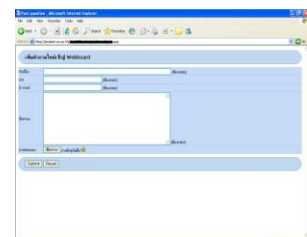
เครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีการโต้ตอบออนไลน์ หรือการสนทนาเป็นกลุ่ม เช่น
IRC ต้องมีมารยาทที่สำคัญ ได้แก่

1. ควรเรียกสนทนาจากผู้ที่เรารู้จักและต้องการสนทนาด้วย หรือมีเรื่องสำคัญที่จะติดต่อกับ
ควรสอบถามสถานะการใช้งานของกลุ่มสนทนาที่ต้องการเรียก โดยไม่สร้างปัญหาการทำงานได้
2. หลังจากเรียกไปชั่วขณะ คู่ที่ถูกเรียกไม่ตอบกลับอาจติดงานสำคัญ ขอให้หยุดการเรียก
3. ควรให้วาจาสุภาพ ให้เกียรติซึ่งกันและกัน แทรกอารมณ์ขันควรทำกับคนคุ้นเคยเท่านั้น

ข้อควรปฏิบัติสำหรับผู้ใช้กระดานข่าว ระบบสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์

ระบบข่าวสารที่ให้บริการในสังคมอินเทอร์เน็ตมีหลายระบบ เช่น
ยูสเน็ตนิวส์ (UseNet News) ระบบสมาชิกแจ้งข่าว ด้วยการส่งเป็นจดหมาย
อิเล็กทรอนิกส์ ที่เรียกว่า Mailing lists ต้องเคารพมารยาทที่สำคัญ ได้แก่

1. เขียนเรื่องให้กระชับ สั้นและตรงประเด็น ไม่กำกวม ใช้ภาษาสุภาพเข้าใจได้
2. การเขียนพาดพิงถึงผู้อื่น ให้ระมัดระวังในการละเมิดหรือสร้างความเสียหาย
3. ไม่คัดลอกข่าว อ้างอิงแหล่งข่าว จำกัดความยาว ลงชื่อตอนล่างและไม่กระจายข่าวต่อ
4. หลีกเลี่ยงใช้ตัวอักษรใหญ่ หมายถึง ตะโกนหรือไม่พอใจ ใช้เครื่องหมาย * ข้อความ* แทน
5. ไม่ควรใช้กระดานข่าวที่กระจายไปทั่วโลกมีผู้อ่านจำนวนมาก เป็นที่ตอบโต้ละเมิดผู้อื่น

ผลกระทบการใช้อินเทอร์เน็ต

ผลเสียของการใช้อินเทอร์เน็ต การใช้อินเทอร์เน็ตเป็นระบบอิสระ ไม่มีเจ้าของ เติบโตเร็วเกินไป ทำให้ควบคุมการกระทำได้ยาก มีข้อมูลปะปนเผยแพร่อยู่มากและไม่เหมาะกับเด็ก ๆ ไม่มีระบบจัดการข้อมูลที่ดีทำให้การค้นหาคำหากระทำไม่ดีเท่าที่ควร แฝงการติดต่อสื่อสารเพื่อก่อเหตุร้าย ข้อมูลบางอย่างอาจไม่จริง ถูกหลอกหลวง กลั่นแกล้งจากเพื่อน การใช้อินเทอร์เน็ตมากเกินไปอาจเสียการเรียนหรือเสียสุขภาพ ขณะใช้อินเทอร์เน็ตแบบ Dial up โทรศัพท์จะใช้งานไม่ได้

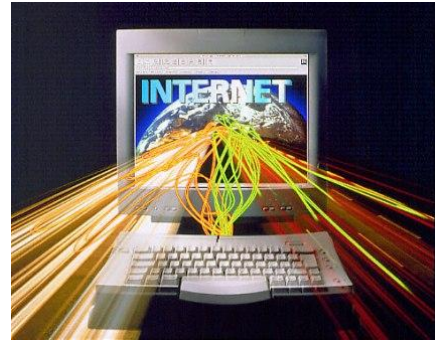

พระราชบัญญัติ

ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

พ.ศ. ๒๕๕๐

โรคติดอินเทอร์เน็ต (Webaholic) เป็นอาการทางจิตประเภทหนึ่ง Kimberly S Young นักจิตวิทยาได้ศึกษาและวิเคราะห์ว่า บุคคลที่มีอาการ 4 ประการ เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี แสดงว่าเป็นอาการติดอินเทอร์เน็ต

1. รู้สึกหมกมุ่นกับอินเทอร์เน็ต แม้ในเวลาที่ไม่ได้ต่อเข้าระบบอินเทอร์เน็ต
2. มีความต้องการใช้อินเทอร์เน็ตเป็นเวลานานขึ้นอยู่เรื่อยๆ ไม่สามารถควบคุมการใช้อินเทอร์เน็ตได้ มีอาการผิดปกติเมื่อเลิกใช้อินเทอร์เน็ต เช่น หดหู่ กระทบกระวายน
3. รู้สึกหงุดหงิดเมื่อใช้อินเทอร์เน็ตน้อยลง หรือหยุดใช้ คิดว่าเมื่อใช้อินเทอร์เน็ตแล้วทำให้ตนเองรู้สึกดีขึ้น ใช้อินเทอร์เน็ตในการหลีกเลี่ยงปัญหา
4. หลอกคนในครอบครัว หรือเพื่อนเรื่องการใช้อินเทอร์เน็ต

อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ ปัญหาการโจมตีระบบ
คอมพิวเตอร์มีเสมอ ได้แก่

1. Hacker & Cracker อาชญากรที่ได้รับการยอมรับว่ามีผลกระทบต่อสังคมไอทีเป็นอย่างมาก
2. Buffer overflow เป็นโจมตีง่ายที่สุด ทำอันตรายกับระบบมากที่สุด อาศัยช่องโหว่ของระบบปฏิบัติการและซีดจำกัดของทรัพยากร โดยส่งคำสั่งให้เครื่องแม่ข่ายเป็นปริมาณมาก ๆ ในเวลาเดียวกัน ส่งผลให้เครื่องไม่สามารถรันงานได้ตามปกติ หน่วยความจำไม่เพียงพอ จนกระทั่งเกิดการแฮกซ์ของระบบ

3. Backdoors เป็นระบบเพื่อช่วยอำนวยความสะดวกในการทำงาน อาจถูกนำมาใช้ประโยชน์ได้
4. CGI Script เป็นภาษาคอมพิวเตอร์ที่นิยมมากในการพัฒนาเว็บเซอร์วิส มักเป็นช่องโหว่รุนแรงอีกทางหนึ่งได้เช่นกัน
5. Hidden HTML เป็นการสร้างฟอร์มด้วยภาษา HTML และสร้างฟิลด์เก็บรหัสแบบ Hidden ย่อมเป็นช่องทางที่อำนวยความสะดวก (Source Code) และนำมาใช้งานได้ที่

6. Failing to Update เป็นการประกาศจุดอ่อนของซอฟต์แวร์เพื่อให้ผู้ใช้นำไปปรับปรุง อาจถูกนำไปโจมตีระบบที่ใช้ซอฟต์แวร์นั้น ๆ ได้เช่นกัน

7. Illegal Browsing ในธุรกรรมทางอินเทอร์เน็ต มีการส่งค่าและรหัสผ่านทางเบราว์เซอร์ ที่ไม่มีระบบป้องกันการเรียกดูข้อมูล กลายเป็นจุดอ่อนของธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ได้

8. Malicious scripts มีการเขียนโปรแกรม ไวในเว็บไซต์ แล้วผู้ใช้เรียกเว็บไซต์ดูบนเครื่อง อย่างมั่นใจ อาจถูกแฝงในเอกสารเว็บ เมื่อถูกเรียกโปรแกรมนั้นจะถูกดึง ไปประมวลผลฝั่งไคลน์เอ็นต์ และทำงานตามที่กำหนดไว้อย่าง ง่ายดาย โดยที่ผู้ใช้จะไม่ทราบว่าตนเองเป็นผู้สังรังโปรแกรม นั้นเอง

9. Poison cookies เป็นขนมหวานอิเล็กทรอนิกส์ที่เก็บข้อมูลต่าง ๆ ตามที่กำหนด จะถูก เรียกทำงานทันทีเมื่อมีการเรียกดูเว็บไซต์ที่บรรจุคุกกี้ชิ้นนี้ จะเขียนโปรแกรมแฝงอีกชิ้นให้ส่งคุกกี้ที่บันทึก ข้อมูลต่าง ๆ ของผู้ใช้ส่งกลับไปยังอาชญากร

10. ไวรัสคอมพิวเตอร์ ภัยร้ายสำหรับหน่วยงานที่ใช้ไอทีตั้งแต่เริ่มแรก และดำรงอยู่อย่างอมตะ ตลอดกาล ในปี 2001 พบ ไวรัส Nimda ได้สร้างความเสียหายสูงสุด มูลค่าถึง 25,400 ล้านบาท ทั่วโลก ตามด้วย Code Red , Sircam , LoveBug , Melissa ตามลำดับ

(ขอขอบคุณข้อมูลจาก www.learners.in.th และ www.education.bodin.ac.th)

(ขอขอบคุณภาพประกอบจากเว็บไซต์ WWW.GOOGLE.COM)

กิจกรรมทบทวนการเรียนรู้ เรื่อง ข้อควรปฏิบัติสำหรับผู้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

คำชี้แจง ให้นักเรียนเติมคำตอบให้ถูกต้องและได้ใจความ

1. เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology : IT) ประกอบด้วย

1.1

1.2

2. เทคโนโลยีสารสนเทศรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่

2.1

2.2

2.3

2.4

3. ข้อควรปฏิบัติในการใช้อินเทอร์เน็ต ได้แก่

3.1

3.2

4. ข้อควรปฏิบัติสำหรับผู้ใช้งานข่าว ได้แก่

4.1

4.2

5. อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ ได้แก่

5.1

5.2

5.3